

A BIZOTTSÁG (EU) 2020/1148 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE**(2020. július 31.)****a harmonizált fogyasztói árindexekről és a lakásárindexről szóló (EU) 2016/792 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összefüggő módszertani és technikai előírások megállapításáról****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a harmonizált fogyasztói árindexekről és a lakásárindexről, valamint a 2494/95/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/792 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 3. cikke (6), (8), (9) és (10) bekezdésére, 4. cikke (4) bekezdésére, 7. cikke (6) bekezdésére és 9. cikke (4) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2016/792 rendelet meghatározza a harmonizált fogyasztói árindex (HICP), a változatlan adótartalmú harmonizált fogyasztói árindex (HICP-CT), a sajátlakás-árindex (OOH-árindex) és a lakásárindex (HPI) előállításának közös keretét.
- (2) Az (EU) 2016/792 rendelet 12. cikkének (3) bekezdése szerint a Bizottságnak e rendeletbe – az említett rendelettel összeegyeztethető mértékben – bele kell foglalnia a 2494/95/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ alapján elfogadott 1749/96/EK bizottsági rendelet, ⁽³⁾ 2214/96/EK bizottsági rendelet, ⁽⁴⁾ 1687/98/EK tanácsi rendelet, ⁽⁵⁾ 2646/98/EK bizottsági rendelet, ⁽⁶⁾ 1617/1999/EK bizottsági rendelet, ⁽⁷⁾ 2166/1999/EK tanácsi rendelet, ⁽⁸⁾ 2601/2000/EK bizottsági rendelet, ⁽⁹⁾ 2602/2000/EK bizottsági rendelet, ⁽¹⁰⁾ 1920/2001/EK bizottsági rendelet, ⁽¹¹⁾ 1921/2001/EK bizottsági rendelet, ⁽¹²⁾

⁽¹⁾ HL L 135., 2016.5.24., 11. o.

⁽²⁾ A Tanács 2494/95/EK rendelete (1995. október 23.) a harmonizált fogyasztói árindexekről (HL L 257., 1995.10.27., 1. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 1749/96/EK rendelete (1996. szeptember 9.) a harmonizált fogyasztói árindexekről szóló 2494/95/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó kezdeti intézkedésekről (HL L 229., 1996.9.10., 3. o.).

⁽⁴⁾ A Bizottság 2214/96/EK rendelete (1996. november 20.) a harmonizált fogyasztói árindexekről: a HICP részindexeinek továbbításáról és terjesztéséről (HL L 296., 1996.11.21., 8. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 1687/98/EK rendelete (1998. július 20.) a harmonizált fogyasztói árindex által lefedett termékekre és szolgáltatásokra vonatkozóan az 1749/96/EK bizottsági rendeletet módosításáról (HL L 214., 1998.7.31., 12. o.).

⁽⁶⁾ A Bizottság 2646/98/EK rendelete (1998. december 9.) a harmonizált fogyasztói árindexben szereplő tarifák kezelésére vonatkozó minimumszabályok tekintetében a 2494/95/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 335., 1998.12.10., 30. o.).

⁽⁷⁾ A Bizottság 1617/1999/EK rendelete (1999. július 23.) a biztosítás harmonizált fogyasztói árindexben történő kezelésének minimumszabályai tekintetében a 2494/95/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról és a 2214/96/EK bizottsági rendelet módosításáról (HL L 192., 1999.7.24., 9. o.).

⁽⁸⁾ A Tanács 2166/1999/EK rendelete (1999. október 8.) az egészségügy, oktatás és szociális ellátás ágazatok termékeinek a harmonizált fogyasztói árindexben történő kezelésére vonatkozó minimumszabályok tekintetében a 2494/95/EK rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 266., 1999.10.14., 1. o.).

⁽⁹⁾ A Bizottság 2601/2000/EK rendelete (2000. november 17.) a beszerzési áraknak a harmonizált fogyasztói árindexbe történő bevezetésének időzítése tekintetében a 2494/95/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 300., 2000.11.29., 14. o.).

⁽¹⁰⁾ A Bizottság 2602/2000/EK rendelete (2000. november 17.) az árengedményeknek a harmonizált fogyasztói árindexben történő kezelésére vonatkozó minimumszabályok tekintetében a 2494/95/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 300., 2000.11.29., 16. o.).

⁽¹¹⁾ A Bizottság 1920/2001/EK rendelete (2001. szeptember 28.) a harmonizált fogyasztói árindexben az üzleti értékkel arányos szolgáltatási díjak kezelésére vonatkozó minimumszabályok tekintetében a 2494/95/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról és a 2214/96/EK rendelet módosításáról (HL L 261., 2001.9.29., 46. o.).

⁽¹²⁾ A Bizottság 1921/2001/EK rendelete (2001. szeptember 28.) a harmonizált fogyasztói árindexek felülvizsgálatának minimumszabályai tekintetében a 2494/95/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról és a 2602/2000/EK rendelet módosításáról (HL L 261., 2001.9.29., 49. o.).

1708/2005/EK bizottsági rendelet, ⁽¹³⁾ 701/2006/EK tanácsi rendelet, ⁽¹⁴⁾ 330/2009/EK bizottsági rendelet, ⁽¹⁵⁾ 1114/2010/EU bizottsági rendelet ⁽¹⁶⁾ és 93/2013/EU bizottsági rendelet ⁽¹⁷⁾ releváns rendelkezéseit, és pedig oly módon, hogy a lehetőség szerinti mértékben csökkentse a végrehajtási jogi aktusok teljes számát.

- (3) A tagállamoknak minden évben naprakésszé kell tenniük a harmonizált indexek képzéséhez felhasznált részindex-súlyokat. Ezért meg kell állapítani a súlyok képzésének szabályait.
- (4) Mivel a HICP célsokaságának összes tranzakcióját nem lehet megfigyelni, mintavételi szabályokat kell megállapítani.
- (5) A HICP a fogyasztói árak változásait méri. Annak érdekében, hogy az „ár” fogalmát a tagállamok harmonizált módon értelmezzék, meg kell határozni az árak kezelésének szabályait.
- (6) A HICP-nek az árak tiszta változásait kell mérnie, amelyeknek függetleneknek kell lenniük a minőségben bekövetkező változásoktól. Ezért meg kell határozni a helyettesítések és a minőségi kiigazítások szabályait.
- (7) A harmonizált indexeknek évesen láncolt Laspeyres-típusú indexeknek kell lenniük. Ezért meg kell határozni az elemi aggregátumokat, valamint azokat a módszereket, amelyek segítségével a megfigyelt árakból előállíthatók az elemi árindexek.
- (8) Annak érdekében, hogy biztosított legyen a HICP-gyorsbecslések jó minősége, valamint hogy a Bizottság (Eurostat) ezekből a gyorsbecslésekből képezhesse a szükséges aggregátumokat, azoknak a tagállamoknak, amelyek pénzneme az euro, a gyorsbecsléseket a HICP-ével azonos bontásban kell továbbítaniuk.
- (9) A már közzétett harmonizált indexek és azok részindexei felülvizsgálhatók. Ezért meg kell határozni a felülvizsgálatok elvégzésének feltételeit.
- (10) Annak érdekében, hogy valamennyi tagállam megbízható és összehasonlítható eredményeket bocsásson rendelkezésre, közös módszertani keretet kell létrehozni és alkalmazni a HICP-CT összeállítására.
- (11) A tagállamoknak az OOH-árindexet és a HPI-t meghatározott bontásban kell továbbítaniuk.
- (12) A tagállamoknak az adatokat és a metaadatokat meghatározott adatcsereszabványok és -eljárások alkalmazásával kell továbbítaniuk.
- (13) Az európai statisztikai rendszeren belül gyakorlati iránymutatást és ajánlásokat kell kidolgozni a HICP-vel kapcsolatban a mérés és az összeállítás területén felmerülő kérdésekről, különös tekintettel a minőségi kiigazításokra, az index összeállítására és az árak kezelésére.
- (14) Az 1749/96/EK, a 2214/96/EK, az 1687/98/EK, a 2646/98/EK, az 1617/1999/EK, a 2166/1999/EK, a 2601/2000/EK, a 2602/2000/EK, az 1920/2001/EK, az 1921/2001/EK, az 1708/2005/EK, a 701/2006/EK, a 330/2009/EK, az 1114/2010/EU és a 93/2013/EU rendeletet hatályon kívül kell helyezni.
- (15) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak Az Európai Statisztikai Rendszer Bizottsága véleményével,

⁽¹³⁾ A Bizottság 1708/2005/EK rendelete (2005. október 19.) a harmonizált fogyasztói árindexek közös bázisidőszaka tekintetében a 2494/95/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról és a 2214/96/EK rendelet módosításáról (HL L 274., 2005.10.20., 9. o.).

⁽¹⁴⁾ A Tanács 701/2006/EK rendelete (2006. április 25.) a harmonizált fogyasztói árindexhez végzett árgyűjtés időbeli lefedettségének tekintetében a 2494/95/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 122., 2006.5.9., 3. o.).

⁽¹⁵⁾ A Bizottság 330/2009/EK rendelete (2009. április 22.) az idényjellegű termékeknek a harmonizált fogyasztói árindexekben (HICP) való kezelésére vonatkozó minimumszabályok tekintetében a 2494/95/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályokról (HL L 103., 2009.4.23., 6. o.).

⁽¹⁶⁾ A Bizottság 1114/2010/EU rendelete (2010. december 1.) a HICP-súlyozás minőségére vonatkozó minimumszabályok tekintetében a 2494/95/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról és a 2454/97/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 316., 2010.12.2., 4. o.).

⁽¹⁷⁾ A Bizottság 93/2013/EU rendelete (2013. február 1.) a sajátlakás-árindexek létrehozása tekintetében a harmonizált fogyasztói árindexekről szóló 2494/95/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 33., 2013.2.2., 14. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet a következő indexek előállításának egységes kritériumait határozza meg:

- a) a harmonizált fogyasztói árindex (HICP) és a változatlan adótartalmú harmonizált fogyasztói árindex (HICP-CT); valamint
- b) a sajátlakás-árindex (OOH-árindex) és a lakásárindex (HPI).

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- (1) „kiadási részarány”: a mellékletben meghatározott „háztartások végső monetáris fogyasztási kiadása” mutató teljes értékének egy meghatározott százaléka;
- (2) „részsúly”: valamely, az (EU) 2016/792 rendelet I. mellékletében meghatározott „az egyéni fogyasztás rendeltetés szerinti európai osztályozása” elnevezésű osztályozási rendszer (ECOICOP) szerinti kategória súlya;
- (3) „célsokaság” (a HICP összefüggésében): a háztartások végső monetáris fogyasztási kiadásán belüli tranzakciók összessége;
- (4) „kínált termék”: olyan, tulajdonságaival, vásárlási időpontjával és helyével, valamint értékesítési feltételeivel meghatározott termék, amelyre vonatkozóan ármegegyeztetést végzünk;
- (5) „homogén termék”: olyan kínált termékek együttese, amelyek között nincs jelentős minőségbeli különbség, és amelyekre vonatkozóan átlagárát számítunk;
- (6) „egyedi termék”: kínált termék vagy homogén termék;
- (7) „célmintá”: olyan, a célsokaságon belül tranzakció tárgyát képező egyedi termékek együttese, amelyeknek áradatait a HICP összeállításakor felhasználjuk;
- (8) „minőségbeli különbség”: két egyedi termék tulajdonságainak, vásárlási időpontjának vagy helyének vagy értékesítési feltételeinek a fogyasztó szempontjából lényeges eltérése;
- (9) „helyettesítő termék”: a célmintán belül egy egyedi terméket helyettesítő másik egyedi termék;
- (10) „minőségi kiigazítás”: az az eljárás, amelynek segítségével egy helyettesítő termék vagy a helyettesített termék megfigyelt árát a közöttük lévő minőségbeli különbségnek megfelelő mértékben növeljük vagy csökkentjük;
- (11) „megfigyelt ár”: egyedi terméknek a HICP összeállítása keretében a tagállam által felhasznált fogyasztói ára;
- (12) „becsült ár”: megfelelő becslési eljárással megállapított ár;
- (13) „elemi aggregátum”: a Laspeyres-típusú indexben felhasznált legkisebb aggregátum;
- (14) „elemi árindex”: elemi aggregátumot vagy elemi aggregátumon belüli réteget leíró index;
- (15) „tranzitivitás”: az a tulajdonság, amely szerint az *a* és *b* jelű időszakot egy *c* jelű időszakon keresztül közvetetten összehasonlító index megegyezik az *a* és *b* jelű időszakot közvetlenül összehasonlító indexszel;
- (16) „időbeli megfordíthatóság”: az a tulajdonság, amely szerint az *a* és *b* jelű időszakot összehasonlító index egyenlő *a* és az *a* jelű időszakot összehasonlító index reciprokával;

- (17) „visszatérítés”: a vételárnak a kormányzat vagy háztartássegítő nonprofit intézmények általi részleges vagy teljes kifizetése meghatározott termékeknek a háztartások általi, jóváhagyott vásárlása esetén, az 549/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁸⁾ (a továbbiakban: ESA 2010) A. mellékletének 4.108–4.110. pontja értelmében;
- (18) „ösztozö”: egyedi termék tulajdonságainak – gyakran átmeneti – megváltoztatása a termék mennyiségének növelésével, másik egyedi termék ingyenes társításával vagy más, a fogyasztóknak nyújtott kedvezmény révén;
- (19) „tényleges biztosítási díj”: egy meghatározott biztosítási kötvény alapján egy meghatározott időtartam alatti biztosítási védelemért fizetett összeg;
- (20) „implicit szolgáltatási díj”: a biztosító outputja az ESA 2010 A. mellékletének 16.51. pontja értelmében;
- (21) „nem-életbiztosítási követelések”: az ESA 2010 A. mellékletének 4.114. pontjában meghatározott követelések;
- (22) „idényjellegű termék”: olyan egyedi termék, amelyet – ismétlődő módon – csupán az év egy részében lehet megvásárolni vagy csupán az év egy részében vásárolnak nagy mennyiségben. A termék minden egyes hónapban vagy idényen belüli, vagy idényen kívüli terméknek tekinthető. Az idénynek tekintett időszak évente különböző lehet;
- (23) „jellemző ár”: az idényjellegű termék olyan becsült ára, amely nem tekinthető kivételes árnak, mint ahogyan például az idény végi kiárusítási ár annak tekinthető;
- (24) „idényalapú hozzárendelési módszer”: olyan módszer, amely szerint az idényen kívüli idényjellegű termékek árát az ellenidényes becslés vagy az összidényes becslés segítségével becsüljük meg;
- (25) „ellenidényes becslés”: olyan, az idényjellegű termék becsült árának meghatározására szolgáló módszer, amely szerint:
- a) az első idényen kívüli hónapban az előző idényen belüli időszak jellemző árát használjuk fel;
 - b) a következő idényen kívüli hónapokban a becsült ár megegyezik az előző havi árnak az ECOPICOP azonos csoportjába, osztályába, alosztályába vagy az alosztály alatti bármely azonos aggregátumába tartozó összes idényen belüli idényjellegű termék árában megfigyelt átlagos változással kiigazított értékével;
- (26) „összidényes becslés”: olyan, az idényjellegű termék becsült árának meghatározására szolgáló módszer, amely szerint:
- a) az első idényen kívüli hónapban az előző idényen belüli időszak jellemző árát használjuk fel;
 - b) a következő idényen kívüli hónapokban a becsült ár megegyezik az előző havi árnak az ECOPICOP azonos csoportjába, osztályába, alosztályába vagy az alosztály alatti bármely azonos aggregátumába tartozó összes egyedi termék árában megfigyelt átlagos változással kiigazított értékével;
- (27) „idénysúlyos módszer”: az idényjellegű termékek kezelésének olyan módszere, amelyben az idényen kívüli idényjellegű termékek súlya nulla vagy annak van tekintve;
- (28) „tarifa”: egy termék árait és a termékhez kapcsolódó feltételeket tartalmazó, a vásárolt mennyiségek, a felhasználás időpontja vagy a vásárlók jellemzői szerint differenciált lista;
- (29) „felülvizsgálat”: a Bizottság (Eurostat) által közzétett indexek vagy súlyok változása. Nem tekintendő felülvizsgálatnak az azonos bázishónapra vonatkozó gyorsbecslés és HICP közötti változás;
- (30) „ideiglenes adat”: olyan index vagy súly, amelyet a tagállam várhatóan egy későbbi hónapban fog véglegesíteni;
- (31) „államháztartás”: az ESA 2010 A. mellékletének 2.113–2.117. pontjában található fogalommeghatározások értelmében vett központi kormányzat, tartományi kormányzat, helyi önkormányzat és társadalombiztosítási alapok együttesen;
- (32) „termékadók”: egy adott előállított vagy ügylet tárgyát képező áru vagy szolgáltatás egységei után fizetendő, az ESA 2010 A. mellékletének 4.16–4.20. pontjában meghatározott adók;

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 549/2013/EU rendelete (2013. május 21.) az európai unióbeli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről (HL L 174., 2013.6.26., 1. o.).

- (33) „a HICP-CT szempontjából releváns egyedi adók”: a háztartások fogyasztásához kapcsolódó, az ESA 2010 B. mellékletének 9. táblájában („Az adókból és társadalombiztosítási hozzájárulásokból származó bevételek bevételfajta és fogadó alszektor szerinti bontásban, a nemzeti osztályozások szerinti adók és társadalombiztosítási hozzájárulások listájával együtt”) meghatározott alábbi kategóriákba tartozó termékadók:
- a) D.211. Hozzáadottérték-típusú adók (héa)
 - b) D.2122e Meghatározott szolgáltatásokra kivetett adók
 - c) D.214a Jövedéki adók és fogyasztási adók (az importadók és az importvámok közé tartozók kivételével)
 - d) D.214d Gépjármű-nyilvántartási adók
 - e) D.214e Szórakoztatóipari tevékenységekre kivetett adók
 - f) D.214 g Biztosítási díjakra kivetett adók
 - g) D.214h Egyéb, meghatározott szolgáltatásokra kivetett adók
 - h) D.214 l Egyéb, máshová nem sorolt termékadók.

2. FEJEZET

A HARMONIZÁLT FOGYASZTÓI ÁRINDEX ÉS A VÁLTOZATLAN ADÓTARTALMÚ HARMONIZÁLT FOGYASZTÓI ÁRINDEX

3. cikk

Súlyok

- (1) Az index meghatározása keretében a tagállamok a részindexsúlyokat és az elemi aggregátumok súlyát a t -edik év tekintetében a következőképpen határozzák meg:
- a) 2022. december 31-ig a nemzeti számlák $t-2$ -edik évi adatai, valamint a háztartási költségvetési felmérésekből és más adatforrásokból rendelkezésre álló esetleges további releváns információk alapján meghatározzák az egyes alosztályokhoz tartozó kiadási részarányokat, majd ezeket felosztják az alosztály elemi aggregátumai között. 2023. január 1-jétől a nemzeti számlák $t-2$ -edik évi adatai alapján, amelyek kiegészíthetők egy közelmúltbeli háztartási költségvetési felmérésből és más forrásokból származó adatokkal, meghatározzák az egyes alosztályokhoz tartozó kiadási részarányokat, majd ezeket felosztják az alosztály elemi aggregátumai között;
 - b) a $t-2$ -edik évi kiadási részarányokat át kell tekinteni és aktualizálni kell oly módon, hogy reprezentatívak legyenek a $t-1$ -edik évre nézve;
 - c) az elemi aggregátumokhoz tartozó kiadási részarányokat ki kell igazítani a $t-1$ -edik év és a $t-1$ -edik év decembere közötti megfelelő árváltozással.
- (2) A részindexsúlyokat állandónak kell tekinteni a naptári év folyamán.
- (3) Az elemi aggregátumok súlyát állandónak kell tekinteni a naptári év folyamán, kivéve abban az esetben, ha egy alosztályon belül az elemi aggregátumok jegyzéke a célsokaság jelentős megváltozása miatt kiigazításra kerül.
- (4) Az ECOICOP szerinti főcsoport, csoport vagy osztály részindexsúlyának egyenlőnek kell lennie az azt alkotó kategóriák részindexsúlyának összegével. A részindexsúlyok összegének az ECOICOP minden egyes szintjén 1 000-rel kell egyenlőnek lennie.
- (5) Az alosztály részindexsúlyának egyenlőnek kell lennie az alosztály elemi aggregátumaihoz rendelt súlyok összegével.
- (6) A nem-életbiztosításhoz tartozó részindexsúlyokat a háztartások által az implicit szolgáltatási díjakra fordított összesített kiadásból kell képezni.
- (7) Az érintett ECOICOP-kategóriák részindexsúlyában figyelembe kell venni a nem-életbiztosítási követelésekből finanszírozott fogyasztási kiadásokat, ideértve a közvetlenül a biztosítók által teljesített kifizetéseket is.

4. cikk

Mintavétel és reprezentativitás

- (1) A tagállamok olyan célmintát választanak, amely reprezentatív a célsokaságra nézve, ennek érdekében elemi aggregátumokat határoznak meg, és ezekhez az elemi aggregátumokhoz egyedi termékeket választanak.
- (2) Az egyedi termékek és az elemi aggregátumok szükséges számát az alosztály súlya és az alosztályba tartozó egyedi termékek ármozgásainak változékonysága függvényében kell meghatározni.
- (3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a célminta később is reprezentatív maradjon a célsokaságra nézve, ennek érdekében legalább évente áttekintik és aktualizálják a célmintát, és helyettesítő termékeket választanak.
- (4) A célmintában minden olyan terméknek szerepelnie kell, amelynek kiadási részaránya legalább egyezred.

5. cikk

Az árak kezelése

- (1) A tagállamok a HICP összeállításához megfigyelt árakat használnak fel. Becsült árak csak a 9., a 11. és a 14. cikkben meghatározott célokból vehetők figyelembe.
- (2) Az egészségügyi, az oktatási és a szociális védelmi termékek megfigyelt ára a visszatérítéseket nem tartalmazhatja.
- (3) A tarifa alapján képzett árak esetében a megfigyelt árak vagy feltételek megváltozását a HICP-ben árváltozásként kell kimutatni.
- (4) Ha a megfigyelt árak indexáltak, az index változásaiból eredő változásokat a HICP-ben árváltozásként kell kimutatni.
- (5) Ha az ár függvénye a háztartás bevételeinek, a megfigyelt árakban a háztartás bevételeinek változása miatt bekövetkező változást a HICP-ben árváltozásként kell kimutatni.
- (6) A biztosítások esetében a megfigyelt ár a tényleges biztosítási díj.
- (7) Ha egy egyedi terméket korábban ingyenesen bocsátottak a fogyasztók rendelkezésére, később pedig számítanak fel árat, ezt a HICP-ben árnövekedésként kell kimutatni. Ha egy egyedi termékre korábban számítottak fel árat, később pedig ingyenesen bocsátják a fogyasztók rendelkezésére, ezt a HICP-ben árcsökkenésként kell kimutatni.

6. cikk

Engedmények és ösztönzők

- (1) A tagállamok azokat az engedményeket veszik figyelembe, amelyek:
 - a) egyedi termékhez rendelhetők; és
 - b) vásárláskor vehetők igénybe.

Lehetőség szerint azokat az engedményeket is figyelembe kell venni, amelyeket csak a fogyasztók egy meghatározott csoportja vehet igénybe.

- (2) Az ösztönzőket a 10. és a 11. cikk szerint kell kezelni.

7. cikk

A tranzakciós árakkal arányos szolgáltatási díjak

- (1) A HICP-nek tartalmaznia kell azokat a díjakat, amelyeket a nyújtott szolgáltatás ellenértékeként közvetlenül a felhasználóknak átalányösszeg formájában vagy a tranzakciós árral arányos összegként számítanak fel. Ha a szolgáltatás ára arányos a tranzakciós árral, akkor a megfigyelt árat az arányt leíró arányszámból és egy reprezentatív egységtranzakció árából képzett szorzatként kell meghatározni.

- (2) A szolgáltatási díjban a reprezentatív egységtranzakció árának megváltozása miatt bekövetkező változást a HICP-ben árváltozásként kell kimutatni.
- (3) Ha a reprezentatív egységtranzakció árának változása nem mérhető, a változást egy megfelelő árindex segítségével meg kell becsülni.

8. cikk

Az árak megfigyelése

- (1) Az áru megfigyelt árát a HICP képzésekor ahhoz a hónaphoz kell hozzárendelni, amelyben az adott áron megvalósulhat tranzakció.
- (2) A szolgáltatás megfigyelt árát a HICP képzésekor ahhoz a hónaphoz kell hozzárendelni, amelyben az adott szolgáltatás igénybevétele megkezdődhet.
- (3) Ha a szolgáltatás ára függ a szolgáltatás megvásárlása és megkezdése közötti időtől, a tagállamok a szolgáltatás megvásárlására nézve reprezentatív árakat vesznek figyelembe.
- (4) A megfigyelt áraknak legalább egy, a hónap közepére vagy annak környezetébe eső munkahéthez kell tartozniuk.
- (5) Ha ismert, hogy egy egyedi termék ára egy adott hónapon belül ingadozik, akkor a megfigyelt áraknak egy hétnél hosszabb időszakhoz kell tartozniuk.

9. cikk

Becsült árak

- (1) Ha a célminta valamelyik egyedi termékének ára nem figyelhető meg, legfeljebb 2 hónapig becsült árat kell figyelembe venni, ezt követően pedig helyettesítő terméket kell kiválasztani. Ez a bekezdés nem alkalmazandó az idényjellegű termékekre, sem azokra az egyedi termékekre, amelyek később várhatóan ismét rendelkezésre fognak állni.
- (2) Korábbi megfigyelt ár becsült árként nem vehető figyelembe, kivéve akkor, ha igazolható, hogy megfelelő becslést képez.

10. cikk

Helyettesítés

- (1) A tagállamok – a célminta reprezentativitásának megtartása mellett – olyan helyettesítő terméket választanak, amely hasonló az eltűnt termékhez.
- (2) A helyettesítő termék nem választható ki pusztán az ár hasonlósága alapján.

11. cikk

Minőségi kiigazítás

- (1) Ha a helyettesített termék és a helyettesítő termék között nincs minőségbeli különbség, a megfigyelt árakat közvetlenül kell összehasonlítani. Egyébként minőségi kiigazítást kell végezni.
- (2) A minőségi kiigazítás mértéke csak akkor lehet egyenlő a helyettesített termék $m-1$ -edik havi ára és a helyettesítő termék m -edik havi ára közötti teljes különbséggel, ha igazolható, hogy ez a különbség a minőségbeli különbség megfelelő becslését képezi.

12. cikk

Elemi árindexek

- (1) Az egyedi termékek áraiból az elemi árindexeket a következő módszerek valamelyikével kell előállítani:
- a) egy olyan képlet alkalmazásával, amely biztosítja a tranzitivitást. Tranzitivitást biztosító képlet alkalmazásakor a korábbi időszakok árindexét nem szabad felülvizsgálni; vagy
 - b) egy olyan képlet alkalmazásával, amely biztosítja az időbeli megfordíthatóságot, és amely az egyedi termék jelenlegi időszakbeli árait a termékek alapidőszakbeli áraival hasonlítja össze. Az alapidőszakot nem szabad gyakran változtatni, mert a változtatással jelentősen sérül a tranzitivitás elve.
- (2) Két vagy több elemi árindexből az elemi aggregátum árindexét az (1) bekezdés kritériumainak megfelelő képlet segítségével kell képezni.

13. cikk

Részindex beépítése az index bázisidőszaka után

A HICP-be az index bázisidőszaka után beépített részindexet az adott év decemberéhez kell kapcsolni, és a következő év januárjától fogva kell figyelembe venni.

14. cikk

Idényjellegű termékek

Ha az elemi aggregátumban idényjellegű termék szerepel, akkor a tagállamok az adott aggregátum árindexét az idényalapú hozzárendelési módszerrel vagy az idénysúlyos módszerrel határozzák meg.

15. cikk

A gyorsbecslés bontása

Azok a tagállamok, amelyek pénzneme az euro, a HICP-jük minden egyes részindexére vonatkozóan továbbítanak gyorsbecsléseket a Bizottságnak (Eurostat).

16. cikk

Az ideiglenes adatok véglegesítése

A tagállamok az ideiglenesként továbbított részindexeket és részindexsúlyokat a következő havi adattovábbításkor véglegesítik.

17. cikk

Hiba miatti felülvizsgálat

- (1) A tagállamok indokolatlan késedelem nélkül kijavítják a hibákat, és a felülvizsgált részindexeket vagy részindexsúlyokat indokolatlan késedelem nélkül továbbítják a Bizottságnak (Eurostat).
- (2) A tagállamok legkésőbb a felülvizsgált adatok továbbításakor tájékoztatják a Bizottságot (Eurostat) a hiba okáról.

18. cikk

Más felülvizsgálatok

- (1) A 16. és a 17. cikk hatálya alá nem tartozó esetekben a tagállamok a felülvizsgálatok időpontját, hosszát és a HICP-be való beépítését koordinálják a Bizottsággal (Eurostat).
- (2) A tagállamok legkésőbb a javasolt felülvizsgálat tervezett elvégzése előtt 3 hónappal megadják a Bizottságnak (Eurostat) a HICP felülvizsgált részindexeinek becsült értékét.

19. cikk

A felülvizsgálatok nyilvánosságra hozatala

A 16. cikk hatálya alá tartozó esetek kivételével az összes tételt magában foglaló HICP felülvizsgálatát és a felülvizsgálat magyarázatát nyilvánosan közzé kell tenni a HICP összeállításáért felelős nemzeti szerv internetes oldalain.

20. cikk

A részindexsúlyok felülvizsgálata

A 16. és a 17. cikk sérelme nélkül a részindexsúlyokat nem szabad felülvizsgálni.

21. cikk

A változatlan adótartalmú harmonizált fogyasztói árindex

- (1) Egy, a HICP-CT szempontjából releváns egyedi adót akkor kell figyelembe venni, ha a belőle származó éves bevétel legalább 2 %-ot képvisel az államháztartás által beszedett releváns adók összegén belül.
- (2) A HICP-CT-ben figyelembe vett adókból származó éves bevételnek legalább 90 %-ot kell képviselnie az államháztartás által beszedett releváns adók összegén belül.
- (3) A HICP-CT-t a HICP-vel azonos módon kell összeállítani, azzal az eltéréssel, hogy a megfigyelt árakat ki kell igazítani oly módon, hogy a termékek adókulcsa a megfigyelt időszakon – és nem az árak bázisidőszakán – belül változatlan legyen.
- (4) A HICP-CT-ben az adókulcsok változásait a következők szerint kell figyelembe venni:
 - a) abban a hónapban, amelyben már az új adókulcsot alkalmazzák az egyedi termékekre és amelyben az új adókulcsot a megfigyelt ár már tartalmazza; vagy
 - b) abban az első teljes hónapban, amelyben már az új kulcsot alkalmazzák. A hónap első napján hatályba lépő kulcsváltozást az adott hónaphoz tartozó HICP-CT-ben kell figyelembe venni. A hónap későbbi napján hatályba lépő kulcsváltozást a következő hónaphoz tartozó HICP-CT-ben kell figyelembe venni.

3. FEJEZET**A SAJÁT LAKÁS-ÁRINDEX ÉS A LAKÁSÁRINDEX**

22. cikk

A saját lakás-árindex bontása

Az OOH-árindexnek a következő kiadási kategóriákra kell kiterjednie:

- a) O.1. A tulajdonos-lakó lakhatási kiadásai
- b) O.1.1. Lakásvásárlás
- c) O.1.1.1. Új építésű lakás
- d) O.1.1.1.1. Új építésű lakás vásárlása
- e) O.1.1.1.2. Saját építésű lakás és nagyobb felújítások
- f) O.1.1.2. A háztartás által vásárolt nem új építésű lakás
- g) O.1.1.3. A lakásvásárláshoz kapcsolódó egyéb szolgáltatások
- h) O.1.2. Lakás tulajdonlása
- i) O.1.2.1. Nagyobb javítások és karbantartás
- j) O.1.2.2. A lakásra vonatkozóan kötött biztosítások
- k) O.1.2.3. A lakás tulajdonlásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások.

23. cikk

A lakásárindex bontása

A HPI-nek a következő kiadási kategóriákra kell kiterjednie:

- a) H.1. Lakásvásárlás
- b) H.1.1. Új építésű lakás vásárlása
- c) H.1.2. Nem új építésű lakás vásárlása.

24. cikk

Súlyok

A tagállamok a 22. és a 23. cikk szerinti bontásban minden évben összeállítják és továbbítják a Bizottságnak (Eurostat) az OOH-árindexhez tartozó súlyokat, valamint a lakásárindexhez tartozó súlyokat.

25. cikk

A sajátlakás-árindex összeállítása

Az OOH-árindexnek a tulajdonszerzés összes költségét magában kell foglalnia, és a háztartás tulajdonába újonnan kerülő ingatlan vásárlásakor a fogyasztó által kifizetett tényleges árban, valamint az ingatlan tulajdonlásához és a tulajdonjog átruházásához kapcsolódó más költségekben bekövetkező változásokat kell mérnie.

4. FEJEZET**AZ ADATOK ÉS A METAADATOK CSERÉJÉRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK ÉS HATÁRIDŐK**

26. cikk

Az adatok és a metaadatok cseréjére vonatkozó előírások

- (1) A tagállamok az adatokat és a metaadatokat elektronikus formátumban, az egyablakos ügyintézési szolgáltatáson keresztül, a statisztikai adatok és metaadatok cseréjére vonatkozó szabványoknak megfelelően továbbítják a Bizottságnak (Eurostat).
- (2) A 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁹⁾ meghatározott bizalmas adatokat a Bizottságnak (Eurostat) való továbbításkor megfelelő módon meg kell jelölni.

27. cikk

A metaadatok cseréjére vonatkozó határidők

- (1) A tagállamok évente áttekintik és aktualizálják a HICP-re és a HICP-CT-re vonatkozó adott évi metaadataikat, és március 31-ig továbbítják azokat a Bizottságnak (Eurostat).
- (2) A tagállamok évente áttekintik és aktualizálják a OOH-árindexre és a HPI-re vonatkozó adott évi metaadataikat, és június 30-ig továbbítják azokat a Bizottságnak (Eurostat).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 223/2009/EK rendelete (2009. március 11.) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Községek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Községek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2009.3.31., 164. o.).

5. FEJEZET**ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK****28. cikk****Hatályon kívül helyezés**

Az 1749/96/EK, a 2214/96/EK, az 1687/98/EK, a 2646/98/EK, az 1617/1999/EK, a 2166/1999/EK, a 2601/2000/EK, a 2602/2000/EK, az 1920/2001/EK, az 1921/2001/EK, az 1708/2005/EK, a 701/2006/EK, a 330/2009/EK, az 1114/2010/EU és a 93/2013/EU rendelet hatályát veszti.

29. cikk**Hatálybalépés**

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2020. július 31-én.

a Bizottság részéről
az elnök

Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

A háztartások végső monetáris fogyasztási kiadása

1. A háztartások végső monetáris fogyasztási kiadása fogalmát az (EU) 2016/792 rendelet 2. cikkének 20. pontja határozza meg.
2. A súlyok minőségét bővebben kifejtve a háztartások végső monetáris fogyasztási kiadásának például az ESA 2010 A. mellékletének 3.95. pontján belül a következő pontokban meghatározott, a háztartások által viselt végső fogyasztási kiadásokat kell tartalmaznia:
 - a c), a d), a h) és az i) pont,
 - az e) pont a közvetlenül elszámolt pénzügyi szolgáltatások tekintetében, valamint az f) pont az implicit szolgáltatási díjon elszámolt nem-életbiztosítási szolgáltatások tekintetében.

A végső monetáris fogyasztási kiadásnak tartalmaznia kell továbbá a D.632. kategóriába tartozó, az ESA 2010 A. mellékletének 4.109. pontjában meghatározott lakáscélú transzfereket is.

3. A végső monetáris fogyasztási kiadás nem tartalmazhatja például az ESA 2010 A. mellékletének 3.95. pontján belül a következő pontokban meghatározott, a háztartások által viselt végső fogyasztási kiadásokat:
 - az a), a b) és a g) pont.

A végső monetáris fogyasztási kiadás nem tartalmazhatja továbbá például a háztartások végső fogyasztási kiadásain kívüli következő tételeket:

- az ESA 2010 A. mellékletének 3.96. a)–f) pontja szerinti tételeket, kivéve a D.632. kategóriába tartozó, az ESA 2010 A. mellékletének 4.109. pontjában meghatározott lakáscélú transzfereket,
 - az ESA 2010 A. mellékletének 4.78. pontjában meghatározott jövedelemadókat,
 - az ESA 2010 A. mellékletének 4.41. pontjában meghatározott, a tulajdonból származó jövedelmet,
 - az ESA 2010 A. mellékletének 4.92. pontjában meghatározott tényleges munkáltatói társadalombiztosítási járulékokat,
 - az ESA 2010 A. mellékletének 4.112. pontjában meghatározott nettó nem-életbiztosítási díjakat,
 - az ESA 2010 A. mellékletének 4.129. pontjában meghatározott háztartások közötti folyó transzfereket,
 - az ESA 2010 A. mellékletének 4.132. pontjában meghatározott, a bíróságok és a kvázi bírósági szervek által a gazdasági egységekre kirótt bírságokat.
4. Monetáris művelet az a gazdasági művelet, amelynek keretében a felek kifizetéseket teljesítenek vagy fogadnak, fizetőeszköz-egységben kifejezett kötelezettségeket vállalnak vagy fizetőeszköz-egységben kifejezett eszközöket kapnak. Nem monetáris művelet az a gazdasági művelet, amelynek keretében a felek nem cserélnek készpénzt vagy fizetőeszköz-egységben kifejezett eszközt vagy kötelezettséget.